

S KONVENCIJE AMERIŠKE DELAVSKE FEDERACIJE

Konvencija Ameriške delavske federacije je zopet izvolila Greena predsednikom. — Odgovorila je Moskvi z novo delavsko Monroe doktrino. — Eksperiment z La Follettom v politiki so smatrali za napako. — Napad na angleške unije. Predsednik je navdušil konvencijo z obljubo, da bo delovalo ameriško delo za Ameriko.

ATLANTIC CITY, N. J., 16. oktobra. — Konvencija Ameriške delavske federacije je včeraj skoro soglasno zavrnila slehri komunistični ali radikalni predlog glede svoje bodoče politike.

Opozicija se je pričela, ko je bil stavljen predlog za neodvisno delavsko stranko ter je bila končana šele potem, ko je bila uničena ta resolucija obenem z drugimi, ki so zahtevale priznanje sovjetske vlade ter soudeležbo na konferenci Anglo-Russian Unity. Potom te akcije je uveljavila konvencija nekako Monroe doktrino, vzdržala politiko Coolidge-a napram Rusiji ter se izrekla proti političnim zvezam.

Velik del boja glede redečkastih političnih predlogov je vodil osebno William Green, predsednik federacije, in navdušenje, s katerim je bil pozneje nanovo izvoljen predsednikom z vsem svojim izvrševalnim svetom, je pričalo o popolnosti, s katero je dal izraza mišljenju in razpoloženju delegatov.

Preteklega decembra je zavzel mesto, katero je zavzemal poprej pokojni Samuel Gompers. Priporil se je pot do zelo izdatnega osebnega priznanja. Od trenutka njegovega otvorilnega nagovora je vodil konvencijo brez sentimentalnega nagnenja. Okoliščine, vsled katerih mu je bilo mogoče uravnati več vznemirljivih pravosodnih bojev med unijami, so mu v veliki meri pripomogle k popularnosti, in ko so včeraj objavili dve nadaljni uravnavi te vrste, so ga nekateri delegati počastili z naslovom: — Green, stvaritelj miru.

Nadaljna resolucija, katero je konvencija sprejela, je napadla Pennsylvania železnico ter prav posebno W. Atterbury-ja, novega predsednika te železnice. Atterbury-ja so obdolžili, da zasleduje dosledno proti-unijsko politiko in da je vsled tega trpela ta železnica, dočim je na drugi strani vrlo dobro napredovala Baltimore & Ohio železnica na temelju politike sodelovanja z unijskimi organizacijami.

Angleško delo je bilo izpostavljeno dvojni kritiki tekom razprav konvencije o takozvanih rdečih resolucijah. Med temi resolucijami se je nahajala ena, ki je pozivala ameriško delo, naj se pridruži Anglo-Russian Unity konferenci za svetovno enotnost dela. Temu pozivu je dodal Arthur A. Purcell povabilo, naj se pridruži ameriško delo angleškemu strokovno unijskemu kongresu.

Konvencija se je nato odločno izrekla proti ruskim in drugim evropskim delavskim zastopstvom, v kolikor so prizadete pri tem strokovne unije v zapadni hemisferi. Purcell je dobil precej popolen odgovor od Greena, ko je nagovoril konvencijo pred več kot enim tednom ter dostavil osebno prošnjo za tako soudeležbo ter bolj kordijalno stališče proti sovjetom. Včeraj pa je dobil nadaljni odgovor.

— Angleškim delavcem in delavcem vsepovsod vračamo poziv, naj se zavzemajo za prostost demokracije, pravico narodov somovlade, pravico narodnih delavskih gibanj, da določijo svojo lastno pravico in njih pravico, da so lojalna proti napravam njih dežel.

— Nadalje sporočamo, da ne bomo voljno trpeli nobenega gibanja v starem svetu, ki bi se skušalo vsiliti ameriškim narodom proti volji teh narodov. Kar je izrazila vlada Združenih držav potom predsednika Monroe-a proti oboroženim teritorialnim napadom, to sporočamo mi na enako odločen način glede agresije potom propagande. Pan-ameriška delavska federacija je priznana med narodno delavsko gibanje v Ameriki. Potem te fe-

Splošen pogon proti angl. komunistom.

Angleška vlada je razprostrla svoje mreže ter hoče aretirati nadaljnih štirideset komunističnih glavarjev. Kabinet pričakuje reakcije delavske stranke proti tej novi politiki. — Dva nadaljna aretirana.

LONDON, Anglija, 16. oktobra. Z aretacijo nadaljnih dveh komunističnih voditeljev. — Thomas Bell iz Glasgova in William Gallacher iz Paisley, — je dosegel pogon urada za notranje zadeve proti komunistom konec svoje prve faze. Glasilo, da je nekako štirideset imen vključenih v seznam odličen komunistov, katerim posveča vlada svojo pozornost, a vlada ima namen zadovoljiti se začasno z osmimi aretacijami, izvršenimi dosedaj, dokler ne bo razvidno, kakšen učinek bo napravila dosedaj vprizorjena akcija na gibanja in delavnosti komunistov.

Prvi migljaj reakcije delavske stranke proti policijskim odredbam, naperjenim proti komunistom, je prišel, ko je nastopil Arthur Henderson Jr., sin ministra za notranje zadeve v kabinetu MacDonalda, kot pravni zastopnik šestih komunističnih voditeljev, ki so bili aretirani v Londonu pred večeranjem zvečer ter predstavljeni sodišču na Bow Street.

Po formalnih pričevanjih je bila šestorica odpuščena proti jamščini po sto funtov, katero je dal na razpolago George Lansbury, delavski član parlamenta. Tudi Sapurdži Saklatvala je prišel v sodišče, pripravljen, da muudi jamščino za obtožbo.

Sir Travess Humphreys, kronski pravnik je dvignil za enkrat proti obtoženim obdolžitev, da so sklenili zaroto za izdajanje vstajskih letakov in da so skušali nasuovati narod, naj krši vstajsko postavo iz leta 1797. Imena obtoženih smo navedli že v včerajšnjem poročilu.

Iste obdolžitve bodo dvignjene tudi proti Bellu in Gallacherju. Sodišče je bilo natlačeno polno komunističnih pristašev, med njimi žene štirih obtoženih. Šest obtoženih je nudilo presenetljiv kontrast, kajti nekateri obtoženi so bili elegantno oblečeni, drugi pa slabo. Noben pa ni bil sličen dolgočasim, bradatim komunistom z rdečo ovratnico kot nam jih predstavljajo humoristični slikarji.

Potem ko je kronski pravnik namignil, da nima ničesar proti stavljenju jamščin, je dvignil Henderson tozadevno vprašanje. Rekel je, da so vredni aretirani najvišjega uvaževanja ter izjavil, da je njih beseda zadostna.

Sodnik, Sir Charles Giron pa je odgovoril, da je obdolžitev preserna za tako postopanje.

Po kratkem odmoru sta nastopila Lansbury in Saklatvala, da nudita jamščino.

Ko so komunistični voditelji zapustili sodišče, so pričeli njih pristaši peti pesem "Rdeča zastava", vendar pa ni prišlo do nikakih motenj miru.

Operacije se je zbala.

WAUKEGAN, Ill., 16. oktobra. Ker so zdravniki rekli Mrs. Chaterini Talbot, da bo morala biti operirana, se je tega tako ustrašila, da je izvršila samomor.

Premogovni baroni zanikujejo obdolžbe

Warriner, načelnik zvez premogarskih delodajalcev, je odločno zavrnil obdolžbe Lewisa. Pravi, da so delodajalci se izgubili denar vsled načrta, uveljavljenega aprila meseca.

HARRISBURG, Pa., 16. okt. — Samuel D. Warriner, predsednik konference antracitnih delodajalcev, je v nagovoru pred Pennsylvania državno trgovsko zbornico odgovoril na izvajanja John Lewisa, predsednika United Mine Workers. Unijski voditelj je rekel, da oropajo delodajalci javnost za \$16,000,000 na leto in da je industrija iz leta 1870 umorila več kot 1,200,000 svojih uslužbenecov.

Warriner je označil pripombe Lewisa kot "presenetljive" ter dostavil, da je treba definitivnega odgovora, "potem ko je mož, ki je arogantno odklonil ugotovitev dejstev s tem, da se jih predloži arbitraciji, pričel blatiti industrijo z besedami, ki so tako oddaljene od resnice, da se bližajo dejanskim lažem."

Glede molženja javnosti je rekel Warriner:

— Res je, da je industrija preteklega aprila standardizirala velikosti svojega premoga. Nekatere velikosti so postale malo večje, druge pa manjše. To se je zgodilo vsled nujne prošnje prodajalcev na drobno, ki so se hoteli v večji meri odzvati željam svojih odjemalcev, a šele po podrobnih preizkušnjah, s katerimi se je dokazalo, da se ne bo škodovalo iz javnosti nikakih posebnih prednosti iz te izpremembe.

Kar se tiče doseženih uspehov, ni imela industrija kot taka nikakih posebnih dobičkov od te izpremembe.

Tudi obdolžitev Lewisa, da je bilo v rovih od leta 1870 naprej "umorjenih" 1,200,000 premogarjev je označil Warriner kot napako. Če bi bila trditve Lewisa resnična, bi moralo biti ubitih v antracitnih rovih, vsako leto po 22,000 ljudi. Urad rudniške inspekcije v Pennsylvania pa kaže, da je bilo od leta 1870 naprej 23,145 smrtnih slučajev in nesreč, ali približno po 431 na leto.

Eugen Sandow umrl v Londonu.

LONDON, Anglija, 14. oktobra. Eugen Sandow, ki je veljal svoječasnno za največjega človeka na svetu, je tukaj nenadoma umrl. Zadnja leta je izvrševal prakse zdravstvenega specialista. Rojen je bil v Berlinu ter je nastopal pred 30. leti v New Yorku.

V Španskem mestu ni hruha.

CALABORRA, Španija, 14. okt. To mesto ima 11,000 prebivalcev, ki so že dva dni brez kruha. Sodišče je namreč dalo zapreti vse peke, ker niso hoteli prodajati kruha po uradno odločeni ceni.

Staro sorodstvo.

EXETER, Anglija, 16. okt. — Danes je umrl tukaj William R. Corse v starosti stotih let. Pred enim letom sta umrla njegova brata in njegova sestra v isti starosti.

Zagonetna zgodba o 'mrtvem' človeku.

Čeprav že devet mesecev "mrtev", se je Turner pojavil ter bil aretiran. Oblasti domnevajo, da je izvršil strašen zločin, da kolektira zavarovalnino v znesku \$85,000.

Na pokopališču kraja v Pike County, v Kentucky, v katerem stanujejo skoro izključno premogari, stoji priprost lesen križ z naslednjim napisom:

— Tukaj počiva William H. Turner, umrl dne 17. januarja 1925.

Včeraj pa je došel William H. Turner, živ in zdrav, v New York s parnikom "Resolute" iz Hamburga. Spremljalo ga je več policistov, ki so ga že na karantenski postaji vzeli v svojo oskrbo, in ko je stopil s parnika, ga je pozdravil Taylor Hatfield, pomočni šerif iz Pike okraja. Ky. in star znanec Turnerja ter ga seznanil z dejstvom, da je aretiran pod obdolžbo umora. Turner ni bil niti malo presenečen, ker ni pričakoval ničesar drugega, a s solzami v očeh je prosil:

— Za božjo voljo, ne povejte moji ženi, da živim, in da sem obdolžen umora. Pustite jo v veri, da sem mrtev.

Debelo pa je pogledal, ko so mu povedali, da ne živi njegova žena več v Pike County, temveč da ima elegantno stanovanje v Trentonu, N. J., ker je dobila vsled njegove "smrti" \$25,000 zavarovalnine in njena svakinja, Mrs. Griffith \$60,000.

Turnerja so prevedli v Tombs zapore, a je izjavil, da je pripravljen vrniti se v Kentucky brez izročilnega postopanja. V Kentucky bo vsled tega prišel na dan eden najbolj brutalnih zločinov v zgodovini te države. Njegova soročica, ki bi lahko tvorila snov za cel šundroman, so bila v kratkem naslednja:

— V Auburn rovu v Pike County naj bi se nekoga dne razstrelilo skalnato maso z dinamitom. Neki mož, po imenu Wilson in neki inženerec, kojega imena ni znal nikdo pravilno izreči, sta morala spojit električno žico z dinamitnimi patronami v različnih luknjah v skalovju, kar ne pomenja nevarne naloge. Električ je bil Joe Jaks, moj tast.

— Naenkrat, ko sta oba delavca pritrdila žice, se je završila sksplozija.

Oba sta bila tako razmesarjena, da ju ni bilo mogoče spoznati, posebno pa tujea. Šele nato so prišli na misel, da moram biti to jaz, ker sem že več tednov skrivnostno izginil. Bil sem v Hamburgu in stvar je prišla takole: Na dan eksplozije me je eden mojih svakov odvedel v sosednji kraj ter me toliko časa nalival z žganjem, da sem bil popolnoma pijan. Ko sem se krog polnoči zbudil, mi je svak pretil z revolverjem ter rekel, da moram izginiti iz okraja, ker ni drugače moje življenje vredno počenega groša. Šel sem v Columbus in nato v New York. Joe Jaks, moj tast, mi je sledil ter mi rekel, da moram takoj zapustiti Ameriko. Spravil me je na ladjo, namenjeno v Hamburg. V Hamburgu sem bedno živel, ker nisem poznal jezika. Pisal sem v Pike County in to je dovedlo detektive zavarovalne družbe na to, da nisem mrtev. Popolnoma nedolžen pa sem smrti obeh premogarjev. Celi naršt je napravil moj tast, ki ima sedaj fin restavrant v Williams-town, W. Va.

Navedbe Turnerja soglašajo precej natančno z ugotovitvami detektiva.

SPREJEM ŠTIRIH POGODB

Pet sil je izločilo vojno v Evropi potom dogovorov, ki bodo podpisani danes. — Pogodba glede poreske nevtralnosti ter štiri arbitracijske pogodbe so bile skupno sprejete v Locarno. — Mussolini je strogo zastražen na konferenci.

Poroča Wilbur Forrest.

LOCARNO, Švica, 16. oktobra. — Renska varnostna pogodba, ter štiri arbitracijske pogodbe med Nemčijo in njenimi sosedje bodo najbrž podpisane v soboto zjutraj. Dogovor bo prešel v zgodovino kot Locarno-pogodba.

Sile, ki so direktno prizadete pri dogovoru glede Rena, so Anglija, Francija, Nemčija, Belgija in Italija. Poljska in Čehoslovaška bosta podpisali izjave, ki bodo jamčile poljsko-nemške in češko-nemške arbitracijske dogovore.

Na kratko rečeno obvezuje poreski dogovor Francijo, Nemčijo in Belgijo, da se ne bodo medsebojno bojevale, da ne bodo koncentrirale čet, da ne bodo gradile utrd in da ne bodo vprizarjale vojaških manevrov v notranjosti ozemlja pet in tridesetih milj iztočno od Rena, ki je nevtralnno ozemlje, predpisano od versailske mirovne pogodbe. Anglija jamči, da se bo pridružila kateremukoli teh narodov proti tretjemu napadalcu.

Nemška delegacija je formalno sprejela določbo dogovora in pogodb, in edina ovira, ki je preprečila dovršenje pogajanj včeraj zvečer je bil poskus Poljske, da dobi od Nemčije, v smislu poljsko-nemškega arbitracijskega dogovora, zagotovila, da se bo smatralo sedanje meje Poljske za nedotakljive. V tem gre Poljska preko svoje sosede, kajti Čehoslovaška je pripravljena sprejeti naveden dogovor, da so vsi spori, politični ali pravosodni, podrejeni arbitracijam.

Pričakovati je, da bo ta točka brez vsakega nadaljnega zavlačevanja ter v nobenem slučaju pozneje kot danes popoldne.

Pozornost konference je vzbudil italijanski ministrski predsednik Mussolini, ki je došel včeraj popoldne. Dva avtomobila, polna težko oboroženih črnosrajčnikov, znanih fašistovskih banditov, sta tvorila telesno stražo, in fašisti so ga stražili tudi tekom cele noči v vili Josepha Farinelli, bogatega italijanskega prijatelja Mussolinija, tik poleg Grand hotela, kjer stanuje večina članov konference.

Čeprav je uveljavila švičarska policija izvanredne varnostne odredbe, da zavaruje Mussolinija, niso hoteli italijanski oprode izpostaviti slednjega nobeni nevarnosti, ki mu preti s strani proti-fašistovski elementov italijanske kolonije v Švici.

Soglasno z evropskimi diplomatskimi običaji pa

(Nadaljevanje na 3. strani.)

DENARNA IZPLACILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$18.80 2000 Din. — \$37.40 5000 Din. — \$93.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 9.10 500 lir \$21.75
300 lir \$13.35 1000 lir \$42.50

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir, računamo po 15 centov za poštnino in druge stroške. Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje Ljubljanska kreditna banka v Trstu.

Za pošiljave, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po možnosti še poseben popust. Vrednost Dinarijev in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej; računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roke.

POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.— Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 4687

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president Louis Benedik, treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

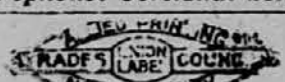
Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za tuzemstvo za celo leto	\$7.00
Za četiri leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznike.

Dopisi brez podpisa in osebni ne bodo objavljeni. Denar naj se blagovno pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejeno bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

USODA TEKSTILNIH DELAVCEV.

Dva delegata iz južnih držav na konvenciji American Federation of Labor v Atlantic City, Paul J. Aymon, Chattanooga strokovnega centralnega zastopstva in Funder Burk, zastopnik Stove Mounters unije sta naslikala poročevalcem Federated Press razmere v nekaterih južnih državah. Govorila sta o kompanijskih krajih, kjer vlada podjetnik kot car, o postavah glede dela otrok, katerih se ne izvaja v bombaznih tvornicah; o premogarijih, ki niso organizirani, a oboroženi s puškami ter napolnjeni z duhom, ki drži rovske stražnike v primerni razdalji in še več drugih stvarih.

Delavsko gibanje napreduje v Tennessee v nekaterih poklicih, a pomankljiva organizacija tekstilnih delavcev povzroča škodo celotnemu gibanju. Aymon se je zavzel odločno za narodni delavski program za podpiranje tekstilnih zvez v skupni kampanji v Dixie.

— Če hočete izvedeti, kako izgleda kompanijski kraj, — je rekel Aymon, — potem se peljite s Central Georgia železnico par milj izven Chattanooga. Tam najdete približno petnajst krajev, ki so last bombaznih proizvajalcev. Nekateri ti kraji so v rokah severnega, druga pa južnega kapitala. Tam vladata lastnik tvornice ter njegov manager kot bogova. Ignorira se vse postave glede dela otrok in delavcem se jemlje vse prostosti. Tvornica je lastnica policije, cerkve, šole in prodajalnice. Vsa cent, katerega se izplača kot mezd, se vrne v tvorniške prodajalnice in še več. Delavce skušajo ohraniti zadelane.

Funder Burk je pokazal, na kak način se izognejo lastniki tvornice postavam glede inspekcije tvornice. V njegovem domačem kraju, v Georgiji, skrijejo šest in sedemletne otroke, — kot je videl na lastne oči, — pod sode, kadar se prikaže kak inspektor. Najhujše pa je, da domnevajo številni nevedni očeti velikih družin, da so v polni meri zadostili svoji dolžnosti napram družbi, če prinesejo je dila svojim, v tvornici zaposlenim otrokom.

Treba je dosti pojasnila in razbistrenja, — je menil Aymon. On upa, da bo prišel novi organizaciji filia dosti prosvetljenja na jug, čeprav se ga ne bo pripustilo v kompanijske kraje. Po njegovem mnenju bi morala United Textile Workers unija prav tako preložiti svoj glavni stani na jug kot delajo to tekstilni baroni s svojimi tvornicami.

Aymon je orisal nato, kako rekrutira tvorniški bos nove sužnje. Če najde bankrotnega farmerja, ki je pripravljen zapustiti deželo, ga spravi s celo družino vred v kompanijski kraj. Tam dela mož s svojimi otroci po toliko ur na dan kot se zljubi kompaniji. Če se pojavi kak organizator, — je dostavil Burk, — je treba bosu le reči: — Vrzite ga v potok! — in stvar je opravljena. V dokaz temu je navedel več primer. Strašno težko je organizirati take kompanijske kraje. Kjer pa so v okolici še druge industrije, v katerih so zaposleni organizirani delavci, tam prodira unijski duh polagoma tudi v bombazno industrijo. Aymonu in drugim organizatorjem se je posrečilo organizirati tekstilno unijo v South Pittsburghu, Tenn., ker so pričele delati sestre in žene unijskih mož v bombazni tvornici sosednjega kraja.

Delavci v bombaznih tvornicah so izključno le beli, a v drugi industrije je pričelo pridirati vedno več črncev. Premogariji Tennesseeja niso dobro organizirani, a razpolagajo z močnim bojnim razpoloženjem in duhom. Če se bo United Mine Workers unija kaj uspešno nuditi premogarjem Tennesseeja pomoč, bo tudi tamkaj kaj kmalu zgrajena unija. Medtem pa so premogariji v gorah Tennesseeja že nekaj opravili na svojo lastno pest. Jaso so dali podjetnikom razumeti, da je uporaba rovskih stražnikov skrajno nevarno in riskantna podjetje.

Dopisi.

Omaha, Neb.

Dovolite mi prosim malo prostora v enini dnevnika Glasa Naroda, da opišem nekoliko nove, ki se tu dogajajo.

Zadnjič sem omenil, da nam javamo ustanoviti izobraževalno društvo. Danes poročam, da smo ustanovili Slovensko Dramatično Društvo Triglav v So. Omaha, Neb. 19. julija 1925. Zato pozivljamo vse rojake in rojakinje, katerim bo le mogoče, da se udeležijo naše predstave, ki jo priredi S. D. D. T. v New Settlers Hall 24. oktobra. Začetek ob osmi uri zvečer. Za hladila grl in prigrizek pa priredi odbor.

To bo prva igra v naši naselbi. Bile so vsi povabljeni, od majh-

tega do velikega, da se je udeležilo.

Po predstavi bo prosta zabava in ples.

Delavske razmere so približno enake kot drugod, plače so bolj najhuj. Ljudi je dosti brez dela. Kar nas je Slovenec, mislim, da kelamo vsi.

Pozdrav vsem čitateljem, listu pa želim obilo novih naročnikov.

Peter Broderick.

Denver, Colo.

Ker je moja polletna naročnina 10. oktobra pošla, vam zopet pošljet za pol leta svoto \$3.00. Šest let sem naročnik tega lista in mi je zelo priljubljen, ker rad čit-

tam krasne romane in kolono Peter Zgaga, ki vse odkrito pove.

Upam, da sedaj, ko bomo bolj radi za peščico sedeli, bo list Glas Naroda še tak lep roman priobčil in tudi Peter Zgaga se bo še potrudil, da bo kako pošteno povedal.

Rojaki, naročajte se na ta dnevnik, ker je dosti zanimivega in poučnega v njem.

Kakor povsod, tako je tudi tukaj z delom bolj po malem. Zato nimam kaj posebnega poročati. Slovenci, kadar kateri potuje v Denver, naj ne pozabi oglasiti se pri meni.

S spoštovanjem in pozdravom ostanem

Anton Zemlik.

1759 1/2 Market St., Denver, Colo.

Fairport Harbor, O.

Priloženo vam pošiljam money order za \$3.00 in se vam lepo zahvaljujem, ko ste mi list veno pošiljali. Moram vam sporočiti, da kadar ni Glas Naroda, se mi zdi, da vsega manjka. Imam tudi druge liste poleg, toda Glas Naroda prekosi vse. Roman "Brigitita" je zelo lepo čtivo. Jako mnogo romanov sem že čitala toda takih romanov kot sta "Solana" in "Brigitita" še nisem čitala. Tudi se mi dopade Peter Zgaga, ker on vsaj po pravi pove.

P. S. li je Mr. Grdina poslal \$100.00 za "Dom slepeev"?

J. S.

Bozeman, Mont.

Danes vam pošiljem naročnino za eno leto. Naročnino danes v tridesetih obnovljam, kajti vaš naročnik sem že trideset let. Tedaj ste imeli kakih sedemsto naročnikov, sedaj jih imate pa na tisoče. Izmed tistih sedemstotih ne verjamam, da jih imate še pet deset. Nekateri so pomrli, drugi so šli v stari kraj, ali so se drugače porazgubili. To je moj privedis v življenju in mislim, da je tudi zadnji. Star sem postal, in oči so mi opetale. V teh tridesetih letih se je došlo predrugačilo. Po vsem vam pa, da si človek veliko nauči iz časopisov, posebno iz tistih, kot je vaš. Ali se še spominjate, ko nas je pred leti neki duhovni oče vabil v daljino Kalifornijo na zlate farme? Kar trumoma smo mu denar pošiljali, misleč, da je prišla resnica vse, kar duhoven reče. Po smu se motili. Na tim smo mu sedli zato, ker smo bili vsi zeleni — danes bi ne bilo več kaj takega mogoče. Danes ljudje niso več tako neumni, ker tajo časopise. Jaz imam sedaj v hiši pet časopisov, dva angleška in tri slovenske. Štiri bom moral pustiti, na Glas Naroda bom pa do smrti naročen. Če jaz sam ne bom mogel več vašega lista čitati, ga bodo drugi čitali zame. Po takakšnji okolici je prav slabo za farmanje. Sedaj že skoro en mesec dežuje.

Pozdravi — Jožef Planinšek.

Preostanek milijon-dolarskega sklada naj se porabi za "Slepški dom".

Slovenski časopisi v Ameriki so nedavno dobili poročilo od "Glasbene Matice" v Ljubljani, likajoče se prispevkov za "Slepški Dom." Iz istega je razvidno, da so ameriški Slovenci do zdaj prispevali v to plemenito svrhu 154.543 Dinarjev. Prispevala so pevska, podporni in bralna društva in posamezni rojaki. Nad 150.000 dinarjev je že lepa svota, toda še daleč ne zadostuje, da bi se z isto zgradil primeren dom za usmiljenja vredne slovenske slepe, ker tak dom bi, po izjavi "Slovenske Matice", stal okoli pet milijonov dinarjev. Treba bo še zbirati, treba bo še tiskati na usmiljenja slovenska arca, predno bo nabrana dovoljna svota.

Vsakemu pa je znano, da delavske razmere v tej deželi niso ravno najboljše in konsekvantno mnogo ameriških rojakov niso v najboljšem finančnem položaju. Posledica tega je, da fond za "Slovenski Dom" raste le počasi.

Da se rast fonda za "Slepški Dom" nekoliko pospeši, je moje mnenje in masvet, naj bi se preostanek milijon-dolarskega sklada Jugoslovanskega Rep. Združenja, katerega upravljate organizaciji Slovenska Narodna Podporna Jemota in Jugoslovanska Soc. Zveza, postal ljubljanskemu mestnemu magistratu kot prispevek za omenjeni dom slepeev. Mestni magistrat ljubljanski namreč upravlja sklad za "Slepški Dom."

Ne domišljam si, da imam glede uporabe preostanka milijon-dolarskega sklada J. R. Z. govoriti kaj več kot tisoči drugih rojakov, ki so zbirali in prispevali v imenovani fond, vsekakor pa imam pravico povedati svoje mnenje glede tega. Bil sem tajnik Slovenskega (pozneje Jugoslovanskega) Republikanskega Združenja od začetka, pa do cleveland. konvencije, v jeseni 1. 1919. To je prilično dve leti in pol. Na dotični konvenciji sem, radi zaposlenosti, odločil vsako odbojniško mesto za naprej. Do cleveland. konvencije se je bilo nabralo v milijon-dolarski fond Jugoslovanskega Republikanskega Združenja okoli sedemdeset tisoč dolarjev (\$70.000.00). Natamnih števil nimam pri roki, pa jih dobim, če potreba. Od omenjene svote se je porabilo do cleveland. konvencije okoli \$10.000.00 za list Jugoslav Review, različne druge tiskovne, deputacije itd. Premoženje Jugoslovanskega Republikanskega Združenja je znašalo ob času cleveland. konvencije okoli \$60.000. (v kak masega manj). Koliko ostane, ostane, o-

menjene svote danes, mi ni točno znano.

Omenjeni fond Jugoslovanskega Republikanskega Združenja se je zbiral v namenu in pod geslom, da se pomaga Jugoslovancem v Evropi doseči jugoslovansko republiko, in da se primorske Slovence reši italijanskega jarma. Žal, da se za enkrat ni doseglo niti enega niti drugega, ker so bili menda pač nasprotniki premočni. Večina naših jugoslovanskih bratov živi v monarhiji, pol milijona primorskih Slovencev in Hrvatov pa je pod tiransko italijansko vladno, ki jim na njih lastni zemlji odka kak najprimitivnejše narodne pravice. S tem pa seveda ni rečeno, da ostane vedno tako. Moji trdno prepričanje je, da bo prišel čas, ko bodo Jugoslovanci izprovideli, da je republika boljša vladna forma kot monarhija, in da bo prišel čas, ko se bodo primorski Slovani združili z materjo Jugoslavijo. To jim vsi od srca želimo, saj vsi vemo, da je pravi napredek naroda le mogoče v narodno enotni državi, na podlagi materinega jezika.

Kadar bodo Jugoslovanci zrela za republiko in odločeni isto doseči, bodo gotovo rabili donar, ker brez istega se ne da nič napraviti. Bi jim fond JRZ, zelo dobro prišel, ako bi se bil obrestosno naložil v tej deželi, da bi bil na razpolago, kadar pride pravi čas. To se ni zgodilo, kolikor je meni znano. V pravem smislu bi se, po mojem mnenju, porabil tudi denar J. R. Z., če bi se podpiralo z njim prosvetna društva primorskih Slovencev, da se jih reši primorskega jarma. Kolikor je meni znano, se tudi tozad vno ni nič storilo.

O porabljenem premoženju J. R. Z. govoriti zdaj nima smisla: varga je šlo, ga ni več. Ker pa se je fond J. R. Z. že deloma porabil v druge svrhe kot v tiste, za katere je bil nabran, priporočam jaz naj se vsaj preostalo premoženje JRZ, izroči mestnemu magistratu ljubljanskemu za "Slepški Dom." Omenjeni fond je bil nabran v pomoč rojakom v stari domovini, ne v Ameriki. Darovan je bil iz čistega narodnega navdušenja, brez oziroma na versko ali politično prepričanje. Vsi sloji našega naroda v Ameriki, pripadniki vseh struj so prispevali. Naj se vsaj zadnji ostanek nabrane svote porabi popolnoma nepristransko, za tiste slovenske reveže, ki brez lastne krivde izgubili najdražji zaklad, luč oči. Darovi plemenitih slovenskih src bodo, na ta

način porabljeni v najplemenitejšo svrhu.

Morda se mi bo ugovarjalo, da je dolžnost Jugoslavije skrbeti za njene reveže, da ima vlada dovolj denarja, za vojaško, razne parate itd., zakaž ne prekrbi primerne doma slovenskim slepem, da sama! To je vse res, poleg tega pa res tudi, da bodo ubogi slepi reveži od vsega hudega konec vzeli, predno bodo kaj takega dočakali. Šaj bi tudi naša ameriška vlada lahko z denarjem, ki ga (po naših mislih) po nepotrebnem proč zmee, zavarovala vse tave, sploh vse državljane za slučaj bolezni, brezposelnosti, starosti in smrti. Mogoče se to godi v bližnji ali daljni bodočnosti. Mi pa ne moremo s prekrižanimi rokami čakati na to, ker živeti moramo zdaj in nezdgoje nas obiskujejo vsak dan. Zato smo si ustanovili svoji podporne organizacije in si sami medsebojno pomagamo!

Rojaki in rojakinje, ki ste s takimi čistim narodnim navdušenjem zbirali in prispevali v milijon-dolarski fond Jugoslovanskega Rep. Združenja, ali ne mislite, da bi bilo umestno, lepo in omenito, če bi ostanek J. R. Z. porabili za "Slepški Dom" v Ljubljani?

Anton J. Terbovec, bivši tajnik Jugoslovanskega Rep. Združenja.

JUGOSLAVIA IRREDENTA

Pastir v boju z orlom.

15-letni Vladimir Slejko je pašel mirno svoje čredo, ko se mu je približal velik orol ter ga hotel napasti. Deček ni izgubil poguma, marveč je mahal s svojo palico proti orlu in ga držal od sebe. Orol se je posrečilo, zaleteti se v dečka od strani in iztrgal mu je koščke mesa iz roke in rame, nakar se ga je deček zopet otresel. Pastirjev pes je lajal na vse pretege in končno je bil pozoren na to lajanje neki lovec v bližini, ki je prihitel pastirju na pomoč. Še enkrat se je zagnal orol v pastirja, kateri se je vrzel na tla, medtem pa je lovec zadel orla, da je padel mrtev na tla.

Streli na vaškega predstojnika.

Ko je šel vaški predstojnik v Tinjano v Istri, Josip Banko, jutraj k maši, je neki neznanec oddal nanj več strelkov. Banko je bil lahko ranjen.

V Tolminu, Kobaridu in Idriji se vedno niso razpisane občinske volitve, ker Italijani čakajo, da bi se Slovenci vladli in prepustili po eno ali več mest italijanskim volilecem, ki jih je samo malo število. Pritiskajo na vse mogoče načine in upajo na uspeh. Kar se tiče Idrije, so bile občinske volitve že razpisane pa potem prekljane, pri čemer imajo klerikalni svoje zaščite. Kako je s komunisti, priča dovolj jasno podgorški slučaj.

Proti hrvaški šoli v Opatiji.

Fašistovski glasilo grozi "jugoslovanskim meščetjem", ki hočejo prijeti znova propagando za hrvaško šolo. "Popelo" jih svari, naj se zavedajo, da "smo ob mejah domovine" in ob mejah je prostora samo za "nacionalno", jev Mirlec Kašlja, ki zanesljivo to je italijansko šolo. List dostavlja, da je v Opatiji fašistovski zrak

in da fašisti ne dopustijo nikakega hrvaškega gibanja.

Primorskih srednješolcev

je v Jugoslaviji nad 300, v Ljubljani jih je še vedno okoli 200; tu se je številce primorskih srednješolcev znatno znižalo. Dijaški list "Naš glas" pravi: Iščimo si tudi duševno hrano tam, kjer bomo enkrat iskali materijelno!

Draga prenočišča v Trstu.

Všako noč so v Trstu vsi hoteli polni do zadnjega kotčka. Sobe so vedno dražje in kadar je kje slučajno ena na razpolago, jo je treba drago plačati. Te dni so bili v Trstu novinarji iz južne Italije. V nekem ne baš prvovrstnem hotelu so zahtevali za sobo z dvema posteljama 95 lir! Ne zida se nič v Trstu, tujeje je pa vedno več

Tatovi

se klatijo po tolmarskih hribih in so obiskali na Ponikvah vikarja, potem so vlomili v Kobalove in Lapajnevo gostilno, pri slednjem tudi v trgovino, kjer so porabili mnogo tobaka in 2500 lir.

Kmetovalci na Tolminskem

tožijo, da je neprestano deževje napravilo veliko škodo. Upali so, da bo letos boljši pridelek kakor lani, pa so se varali. Sena je mnogo, pa ga ni mogoče posušiti, celo žito je pokvaril dež, ki preti uničiti tudi ajdo. Za dežjem je prišla še slana. Sadlja, razen češpelj, ne bo mnogo.

Podružnica "Lege" v Nabrežini

Na imenitjavo učitelja Rosarja se je ustanovila v Nabrežini podružnica "Lege". Na sestanku je bil navzoč tudi tržaški župan dr. Pitacco. Glavno besedo je imel učitelj Rosar, ki je proslavil "Lege", katerega vzdržuje 70 šol in osem viktorij ter je ostro grajal stariše, kateri ne pošiljajo svojih otrok v Legine zavode.

Mesto Amsterdam

je proslavilo pred kratkim jubilej svojega 650-letnega obstoja. Tem povodom so se vršile velike svečanosti.

SNOV, IZ KATERE JE ČLO-

VEK NAPRAVLJEN

Slavni zdravnik, dr. Chas. H. Mayo iz Rochester, (Minn.), je izjavil, da se da dobiti iz človeškega telesa masti za dva kosa mila, železa za srednjevelik žebelj, sladkorja za solnjak, apna, da bi se z njim pobilo kokošnjak, fosforja dovolj za 2.200 žveplen, žvepla toliko, da bi z njim lahko usmrtil bolhe na enem psu, potašja, da bi z njim eksplodiral mali kanoneček, magnezije za eno dozo.

To vse skupaj bi predstavljalo vrednost 95 centov. Za vsa seveda pa predstavlja telo dosti večjo vrednost. Da ga ohranite v dobrem stanju, potrebujete Trinerjevo Grenko Vino! To zanesljivo zdravilo izčisti vaš želodec in črevesje, pomaga prebavi, poostri tek, oživi kri ter vas napravlja čvrste. Če vam vaš lekarnar ali prodajalec ne more postreči, pišite na Joseph Triner Company, Chicago, Ill. Poskušajte tudi Trinerjevo Mirlec Kašlja, ki zanesljivo pomaga v slučajih prehladov. (Ad.)

Peter Zgaga

Pravijo, da sta človekoljubnost in dobrotlost že izmrli. Še vedno ju je dosti na svetu. In čim bolj bogat je človek, tembolj se cedi od same dobrote.

Včeraj sem čital na prvi strani newyorskkega dnevnika, ki ima baje nad en milijon naročnikov, sledeče senzacionalno poročilo:

Policman Harry Soffield, ki opravlja svojo službo v Painfieldu, N. J., je danes bogatejši, ker je včeraj jako uljudno odgovoril nekemu staremu gospodu, ki ga je vprašal, kako in kod se najlažje dospe v Tarrytown, N. Y.

Ta stari gospod pa ni bil nihče drugi kot John D. Rockefeller, ki se je vozil v bližini svojega zimskega bivališča.

Vprašal je policista za pot in policist mu je dal prijazno pojasnilo.

— Ali ste oženjeni? — ga je na to vprašal Rockefeller.

— Da, oženjen sem.

— Koliko vas je v družini?

— Sedem nas je. Jaz, žena in pet otrok.

In tedaj je Rockefeller segel v žep ter dal policistu sedem novih dajmov.

Ta dogodek je značilen za Rockefellerja in za policista.

Rockefeller ni namreč dal dosedaj še nobenemu posameznemu prirostenemu človeku več kot en dajm nagrade.

In dosedaj ni še nikdar nikoli noben policman v okolici New Yorka prijazno odgovorjal za boro nagrado sedemdesetih centov.

V Clevelandu je živela žena, uboga reva, ki je imela delomrznega moža. Pa ni bil samo delomrzen. Tudi popival je in ženo pretepaval ter je neprestano tičal doma. Ženi je že to presedalo, pa je šla in ga tožila za ločitev zakona. Sodnik, pameten mož, ji je prigravil, naj se sprijazni, ker pa je nič ni pomagalo, je rekel, da ju bo ločil od mize in od postelje.

Žena, stara kakih petdeset let, vsa strpljena in zgarana, je pa začela vdolčno protestirati rekoč: — Ne, gospod sodnik, kaj mi pomaga ločitev samo od mize in postelje. Če se ločim z njim od mize in od postelje, bo pa mrha v kakem kotu požrl vse, kar bom skuhala, ponoči bo pa na flooru spal.

Včasih ima človek najboljše misli, pa ga kljub temu polomi. Tako je naprimer neka žadostna vdovica poslala v časopise oglas, da ji je umrl mož, da briko žaluje za njim itd.

Oglas je pa zaključila z besedami:

— Edinole trdno upanje, da se bom prejkmogoče sestala s svojim nezgodnim pokojnim možem, edinole le to upanje me ohranja pri življenju...

Na vlakih vlada stroga etiketa. Neki gospod, ki je bil precej komode, je pa prišel v zajtrkovalni voz, oblečen v samo spodnjo srajco in hlače.

Natakaj je stopil k njemu ter rekel, naj gre ter naj se spodobno obleče, češ, da tako oblečen ne more zajtrkovati.

Mož je natakarja jezno pogledal, odšel v spaln vagon ter mrnal med potoma:

— Le čakajte, mladji, bom pa dlugič svojo ženo pripeljal seboj. In rekel ji bom naj sede k mizi, oblečena v same hlače in v svileno srajco. Glavo stavim, da boste vsi drli skupaj. Nihče se ji ne bo upiral reči kake besede. Šele dvajset let je stara, pa je desetkrat bolj korajžna kot jaz.

Listi poročajo, da bo imenovan znani Volstead, oče prohibicijske postav, prohibicijskim načelnikom severozapadnih državah.

To je prav in edino pošteno.

Se bo možak že vsaj na svoji lastni koži prepričal, kako lahko je bilo uveljaviti prohibicijsko postavo in kako težko jo je izvajati.

VAŠI PRIHRANKI SO VAŠA NAJBOLJŠA ZASLOMBA!

Najsi bodo še tako skromni, vendar so Vam zaslomba, na kajo se lahko zmiraj zanesete.

Hranjenje je že samoobsebi vrlina in korist, a temvečja je korist, ako se prihranki naložijo v sigurno banko, katere plačuje primerne obresti.

Vložite tedaj svoje prihranke pri nas na —

"SPECIAL INTEREST ACCOUNT"

kjer Vam nosijo 4% obresti na leto. Mesečno obrestovanje. Sigurnost zajamčena pod nadzorstvom države New York.

Vse bankovne posle izvranjemo brzo, točno in solidno.

NAJSTAREJŠA JUGOSLOVANSKA POTNIŠKA POSLOVNICA V AMERIKI!

FRANK SAKSER STATE BANK
New York, N. Y.

G. K. CHESTERTON:

ČETRTEK.

Poslovenil Oton Župančič.

(Nadaljevanje.)

— No, njegova hiša je pravi peklo, — je rekel tajnik; — pa če je peklo, jaz grem vanj! — in na en mah se je pognal preko ograje.

Drugi za njim. Prerili so se skozi gosto travo in grmovje in so prišli na pristo stezo. Ničesar ni bilo videti, kar si tleskne doktor Bull ob dlani.

— O, bedaki, — je vzkliknil, — saj to je zoologični vrt — zverinjak.

Ko so se zbegano razgledovali, da bi našli sled svoje divjačine, je prišel po stezi čuvaj v uniformi in za njim človek v navadni obleki.

— Ali je šel tod mimo? — je zasopihal čuvaj.

— Kdo? Kaj? — je vprašal Syme.

— Slon! — je kričnil čuvaj.

En slon nam je zdijal in zbežal.

— In starega gospoda je odnesel na hrbtnu, — je rekel brez sape drugi neznanec, — ubogega stareca belolasca.

— Kakšnega stareca? — je vprašal Syme ves zavzet.

— Zelo velikega, debelega starega gospoda v svetlosivi obleki, — je naglo odgovoril čuvaj.

— No, — je rekel Syme, — če je vaš stari gospod tak, če veste zagotovo, da je velik, debel, star gospod v sivi obleki, potem vam zastavim svojo besedo, da ni zbežal slon z njim. On je zbežal s slonom! Ni ga Bog ustvaril takega slona, ki bi lahko odnesel tega gospoda, če ne bi on sam v to privolil. Lej jo strelo, tukaj je!

Sedaj ni bilo več dvoma, dvesto korakov strani, po sredi trate, z vršičko in in begajočo množico za petami, je šel velikanski siv slon z veličastnim dolгим korakom s trupom dolгим kakor stožina na ladji, trobentajoč kakor trobenta sodnega dneva. Na hrbtnu pa mu je sedel Nedelja, miren kakor sam sultan; z ostró bodico v roki je vzpodbadal žival k diru.

— Primete ga! — je kričalo ljudstvo. — Ušel bo skozi vrata.

— Primite plaz! — je rekel čuvaj. — Je že zunaj!

Še ko je govoril, je silen polom in preplašen hrup oznanil, da je veliki sivi slon udril skozi vrata zoologičnega vrta; drevil je po Albany Street kakor nove vrste nenavadno hiter omnibus.

— Oče nebeški! — je vzkliknil Bull, — svoj živ dan si ne bi bil mislil, da more slon tako dirjati. Brez voz ga izgubimo izpred oči.

Ko so tekli na ves tek proti vratom, skozi katera je bil izginil slon, so se pokazale Symeu v bleščeči panorami tuje živali v kletkah, mimo katerih so šli. Pozneje se mu je zdelo zagonetno, da jih je mogel videti tako razločno. Zlasti so mu ostali v spominu pelikani s svojimi čudnimi visečimi podbradki. Spominjal se je tudi kljunorožca, ki je bil kakor velikanski rumen kljun, na katerega je bil zadaj pripet majhen ptiček.

Nesrečni detektivji so poskakali v kabe ter se pognali za slonom; groza, ki se je širila od živali po dolgih vrstah cest, je spreletala tudi nje. Sedaj se Nedelja ni obračal, nego jim je kazal svoj krepki, omalovažujoči hrbet, kar jih je, če mogoče, še bolj togotilo, nego njegovo prejšnje norčevanje. Baš predno so dospeli do Baker Streeta, so vendar videli, da je vrzel nekaj visoko v zrak, kakor deček žogo, ki jo hoče zopet prestreči. Toda ob tem jedrnem diru je padlo na tla daleč zadaj, prav poleg kaba, v katerem je sedel Gogol; in bodisi, da se je vsaj od daleč nadejal kakega pojasnila, bodisi iz drugega nerazložljivega nagiba, je dal voz ustaviti in je tisto stvar pobral. Bil je debel zavitek, naslovljen njemu. Našel je trintrideset listkov navadnega papirja, zvitih eden preko drugega. Ko je razvil zadnjega, se je pokazal ozek trak papirja z napisom: "Beseda prava bode rožna."

Bivši Gogol ni rehnil ne bele ne

črne, a udelaval je z rokami in nogami kakor jezdec, ki naganja konja do novega napora.

Skozi cesto za cesto, skozi okraj za okrajem, se je podilo to čudo bežečega slona; iz vseh oken so se sklanjali ljudje, promet se je razmikal na desno in levo. Za njim pa ves čas med zmedenimi občinstvom trije vozovi, dokler jih ni so nazadnje smatrali ljudje za nedežence tega spreveda, češ, nemara delajo reklamo za kak čirkus. Tako hitro so vozili, da so se komaj zavedali pretečenega pota; Syme je zagledal Albert Hall v Kensingtonu, ko je mislil, da so še vedno v Paddingtonu. Po praznih aristokratskih cestah v Sout Kensingtonu je bila žival prestejša in se je spustila v še urnejši dir; potem je krenila proti onemu koncu obzorja, kjer je strmelo v nebo velikansko kolo earls-court-ka. Kolo je prihajalo večje in večje, dokler ni napolnilo vsega neba kakor venec zvezd.

Žival je vozove daleko prehitela. Ker so morali zavijati okrog več ogalov, so jo izgrešili, in ko so dospeli do enega vhoda v earls-court-rastavo, jim je bila nenadoma cesta zastavljena. Pred njimi se je gibalo vse črno ljudi; sredi množice se je stresal ogromen slon. Predsednika pa nikoli nikjer.

— Kam neki je izginil, — je vprašal Syme, stopivši iz voza.

— Gospod je planil v razstavo, — je razložil osupli sluga. Potem je pristavil z užaljenim glasom: — Čuden gospod to. Prosil me je, naj mu podržim konja in mi je dal to-le.

S studom je pomolil predse preganjeni papir z napisom: "Tajniku Osrednjega Anarhističnega Odbora".

Tajnik ga je razjarjen razvil in je našel na notranji strani napisano:

"Dokler teče slammik po tleh, tajnik se, drži na smeh; ko slammik začne leteti, tajniku bo treba umreti. Kmečki pregovor."

— Kaj vraga, — je zarežal tajnik, — ste pustili tega človeka noter? Ali je navada, da ljudje na vašo razstavo jahajo na besnih slonih? Ali je ...

— Lejte! — je vzkliknil nena- domna Syme. — Lejte, tam gori!

— Lejte, — kaj? — je zagodrnjal tajnik.

— Lejte privezni balon! — je rekel Syme in je sunkoma pokazal kvišku.

— Zakaj hudiča naj gledam privezni balon? — je vprašal tajnik.

— Kaj je na njem novega?

— Nič, — je rekel Syme, — razen da ni privezan.

Vsi so obrnili oči proti balonu, ki se je napejal in zibal nad razstavo na vrvi, kakor otroški balonček. Sekundo pozneje se je vrv utrgala prav pod ladjo in oproščeni balon je odplaval kakor mehurček.

— Da bi te sto hudičev! — je zavpil tajnik. — Vanj se je spravil! — In stiskal je pesti v zrak.

Zrakoplov, ki ga je gnal veter, je prišel naravnost nad nje, in pokazala se je bela glava predsednika, ki se jim je blagohotno smehljala.

— Bog mi je priča, — je zavaljal profesor v svojem starem tonu, ki se ga ni mogel iznebiti, kadar je imel belo brado in pergamenski obraz, — Bog mi je priča, zazdelo se mi je, kakor da mi je nekaj palo na klobuk.

— S trepetajočo roko je segel in našel za krajevci svaljek papirja, ki ga je razmišljeno odvil; v njem pa je našel le trak z napisom: "Vaša lepota me ni pustila hladne. — Mala Snežinka."

Kratek molk; Syme si je grizljal brado, potem pa je rekel:

— Nisem še poražen. Ta prokleta ropotija mora vendar nekje na tla. Pojdimo za njim!

ŠTIRINAJSTO POGLAVJE.

Šest filozofov.

Po zelenih poljanah, po evet- žih mejicah se je podilo šest blat- nih detektivov nekako šest milj od Londona. Optimist med družbo je bil najprej nasvetoval, da bi zasledovali zrakoplov v dvokolnih vozovih v južno smer. Naposled, ker se je balon odločno upiral dr- žati se eeste, in so se vozniki še odločneje upirali, ravnati se po zrakoplovu, je svoje mnenje pre- menil. Zatorej so neutrudni, a ob- upani popotniki prodirali skozi črne gošče in preko oranice, ki so bile nazadnje tako klaverno posta- ve, da jim ne bi bil delal krivice, kdor bi jih bil imel za potepuhe. Syme je njegov svilni klobuk pre- klala prav nad nosom veja, sukno mu je raztrgalo do ramen trnje; do samega vratu je bil obrizgan z angleško ilovico; kljub temu je molil svojo rumeno brado s tiho, jaro odločnostjo naprej, oči pa je upiral v plavajočo plinasto oblo, ki je žarela v jarki večerni zarji kakor oblak.

— Navsezadnje, — je dejal, — je vendar krasno.

— To je prav posebna, čudo redka lepota! — je menil profes- sor. — Vendar bi rad, da bi se ta vražji meh razpočil.

— Ne, — je rekel doktor Bull. — Bog ne daj! Starcu bi se kaj zgodilo.

— Zgodilo! — je vzkliknil ma- ševalni profesor, — zgodilo! Še vse kaj drugega bi se mu zgodilo, če bi mogel jaz do njega. Mala Snežinka!

— Ne vem, kako to, a jaz mu ne priželim slabega, — je rekel doktor Bull.

— Kaj! — je kričnil tajnik brid- ko. — Ali mu verjamete, da je bil res on tisti mož v temni sobi? Ne- delja bi nam lahko še kaj druge- ga natvezal.

— Sam ne vem, ali verjamem, ali ne, — je rekel doktor Bull. — A hotel sem reči nekaj drugega. Ne morem žetiti, da bi se Nedelji zrakoplov razpočil, ker je ...

— No, — je vprašal nestrpno Syme, — ker je ... kaj?

— No, ker je sam tako prijeten in zabaven kakor njegov zrako- plov, — se je zaletel doktor Bull.

— Nikakor mi ne gre v glavo, ka- ko bi mogel biti on mož, ki nam je dal višnjeve listke. To je zmeš- njava nad zmešnjavo. — Toda — vedi, kdor hoče — ves čas sem čutil simpatijo do starega Nede- lje, kakor je bil tudi zloben. Prav kakor da je veliko razposajeno de- te. Kako bi vam razložil to svojo čudno simpatijo? Ni me ovirala, da se ne bi boril zoper njega kakor zoper sam peklo. Ali se vam bo zdela vsa stvar jasnejša, če vam povem, da sem ga imel rad, ker je bil tako debel?

— Nič jasnejša nam ni, — je rekel tajnik.

— Čakajte, tako-le: — je rekel Bull, — zato, ker je bil tako de- bel in tako lehak: prav kakor ba- lon. Debeluhi, si mislimo vedno, da so teški; on pa bi bil lahko ple- sal z vsakim silfom. Sedaj mi je moja misel jasna: srednje mere moč se kaže v sili, najvišja moč se razodeva v lahkoti. Saj veste, ti- ste starodavne špekulacije: kaj bi se zgodilo, če bi slon lahko ska- kal v zrak kakor kobilica?

— Naš slon, — je rekel Syme in je pogledal kvišku, — je skočil v zrak kakor kobilica.

(Dalje prihodnjič.)

Proti bolečinam

v hrbtnu, straneh, kolkih in v prsih, na otekline in krče rabite

Severa's Gothardol.

Hišni liniment za mazanje zunaj ki hitro prežene revmatične in nevralgične bolečine.

Cena 30 in 60 centov.

Zahtevajte najprej pri lekarni.

W. J. SEVERA CO. LONDON, ENGLAND

NAJBOLJŠI AMERIŠKI COWBOY.

Pri tekmah, ki so se pred kratkim vršile v Randleton, Oregon, je do- bil prvenstvo cowboy Bill Crosby. Crosby je znan kot izbo- ren jahac ter metalec lasa.

ALKOHOL — MORILEC

Ugotovljeno je, da se izvrši naj- več zločinov v pijanem stanju, ko se človek omamljen od alkohola, ne zaveda sebe in svojih dolžno- sti. Na to staro resnico smo se spomnili, ko smo brali v današ- nji listih, da se je v Favoritih zgodil nov zločin pod vplivom al- kohola. Bilo je takole:

Kočijaž Richard Hoschky je končal svojo službo in se je podal v gostilno "Galla" v Knollvi uli- ci. Ob poltretji uri jutraj ga je imel dovolj pod kapo in se je od- pravil proti domu. Ko je bil že blizu stanovanja, ga je srečal po- vržen znanec, kočijaž Karel Be- laj. Kočijaža sta se začela prepri- rati in v prepiru sta potegnila no- že. Zaletela sta se večkrat eden proti drugemu in končno je zasa- dil Hoschky nož svojemu nasprot- niku v prsi. Nato se je napada- leec odstranil. Bil je okajen in se je odmajal na policijsko stražni- co, kjer je policajem povedal, da sta ga na poti domov napadla dva neznanca, od katerih je den po- tegnil nož, tako, da je bil on pri- moran storiti isto. Prosil je za policijsko asistenco, ker se je bal, da bi ne bil še enkrat napaden predno pride domu. Kočijaža so spravili v njegovo stanovanje. Medtem pa je bila poslana na me- sto, ki ga je opisal Hoschky, iz- vidna patrulja, da poišče, če ni kdo obljubljen ranjen. In res, izka- zalo se je, da sta odnesla dva mo- ža malo prej ranjenega Belaya v bolnišnico, kjer je ob pol sedmih izdihnil, ker ga je Hoschky za- bodel v pljuča, da je izkrmavel.

Napadalec živi v svobodnem razmerju z neko vdovo Zzanci in sodeli ga slikajo kot dobrega in rednega ter tudi treznega člove- ka. Med tednom se ni opil nikoli. Vina si je privoščil samo ob sobo- tah, ko je zaključil svoje račune in se je veselil svojega zaslužka. V usodni noči je popil dvanaest vrčkov in tri steklenice piva in to ga je pognalo v pogubo.

Fašisti proti framasonom.

Kakor znano, so si fašistovski stranka in framasonske lože v Ita- liji v loščih. Fašisti bi radi popol- noma ubili moč framasonov, to- da to je težka stvar, ker je frama- sonska sila razširjena in tudi dan- dananjšnji še tako velika, da se fašisti strašijo pred njo. Te dni so izvedeli, da sta framasona tu- di dva nameščena poslanske zbor- nice Di Francia in Cacioli, prvi je bilo celo naprosil svojega pre- stojnika, da sme zapustiti službo in se udeležiti framasonskega zho- rovanja v palači Giustiniani. Oba imenovana uradnika sta suspen- dirana. Fašistovski listi trde, da je baš med uradničkim osebjem poslanske zbornice mnogo frama- sonov.

Stavka tekstilnih delavcev v Indiji.

Kakor poročajo iz Bombaya, zavzema stavka tekstilnih delav- cev vedno širši obseg. Do sedaj se je pridružilo stavki nad 45 ti- soč delavcev.

KAZNJENCI NA STREHI

Včasih je videti take prizore v kinematografu. Ljudje teka jo po strehi, se pade za ubežnikom, ki je umreži o zasledovalcev ter še- če priiskakuje s krova na krov in se bolj in bolj bliža zemlji, kjer se na koncu izgubi med množico, da ostanejo oni, ki so ga lovili, z dolгим nosom. Te dni so imeli tak prizor na Dunaju.

Iz kaznilnice na Dunaju so ušli trije zločinci. Preplezali so zido- ve poslopja ki jim je kratilo lju- bo svobodo in so jo mahili čez sosednje strehe, čez katere so sku- šali priti na kako dvorišče. Na njihovo žalost so jih ljudje kma- lu ugledali. Ker so bili vsi trije begunci enako oblečeni, je svet spoznal, da ima opraviti z indivi- diji posebne vrste. Alarmirana je bila policija, ki je privdila prav dramatočnej loy na pobegle kaz- njence.

Priganjanje in zasledovanje ni bilo lahko. Strele so se držale dlu- ga druge, jetnikom pa se je zelo mudilo in so hoteli. Slednji so se pojavili na strehah policaji. To je bil hudo za občinstvo doli na cesti! Ljudje so se razdelili v dva tabora, eden je simpatiziral s kaz- njenci, drugi s policaji. Tem in onim so dajali radovedneži ko- razjo in jih hrabrili. Naposled so si prišli sovražniki blizu. Dva kaz- njencea so policaji prijeli na stre- hi in jih ukenili in gnali nazaj. Tretji ubežnik je imel več sreče kakor ostala dva tovariše. Pobri- sal jo je po skrivnih ovinkih in se je izgubil med neštevilnimi dimniki. Bržčas je dosegel zem- ljo, kjer se je poslužil težko pri- borjenega rostosa.

Ta dogodok je vzbudil na Du- naju mnogo smeha in na njegov račun je padla marsikatera mast- na, katerih imajo Dunajčani ved- no dovolj za užesi.

Tragična smrt visokošolca v Dal-

maciji.

Pred kratkim je odšla iz Dole- njega Doča večja družba, v kate- ri je bil tudi visokošollec Banič Josip na lov na Mosor-planino. Ko je napravila kratk odmor, se je vsedel tudi Banič na neko ska- lo in postavil puško med nogi. K nesreči pa je puška zadela ob ska- lo, se je izprožila ter zadela Bani- ča v trebuh. Banič je kmalu nato izdihnil. Študiral je eksportno akademijo v Zagrebu.

Za dobro vdrzanje se ne more nič primerjati z dobrim, stariim **Pain-Expeller-jem**. Pri prvem znamenju pritožbe na poslušite tega izbornega domačega pripomočka ter preprečite kompli- kacije. 35 in 70 centov po lekarnah. Pazite na trgovsko znamko Bider. F. A. D. RICHTER & CO. Barry & South 5th St. Brooklyn, N. Y.

SPREJEM ŠTIRIH POGODB

(Nadaljevanje s 1. strani.)

se mora Mussolini danes pokazati v javnosti. Zu- nanji ministri, tudi Chamberlain in Briand so vče- raj zvečer formalno obiskali Mussolinija, in ta obisk mora slednji vrniti v teku štiri in dvajsetih ur. Razventega pa bo nastopil diktator javno pri- cerimonijah, ki bodo spremljale podpisane po- godbe, nakar bo takaj zapustil Locarno. Chamb- rlain je rekel včeraj, da bo v soboto popoldne na poti v London, in številni drugi delegati se pri- pravljajo, da bodo odpotovali ob istem času.

Sestanek zbornice Lige narodov za vstop Nem- čije v Ligo se bo najbrž vršil v pričetku meseca de- cembra. Neki uradnik Lige je rekel, da je bil to- zadevni predlog že stavljen generalnemu tajništvu Lige, ki je popolnoma mogoče, seveda le pod po- gojem, da bi različni parlamenti medtem odobril porenski dogovor ter različne arbitracijske pogod- be.

Razne vesti.

Ostre odredbe proti stavkujočim poštanim uradnikom.

Iz Pariza poročajo, da je mini- strijski svet razpravljal o zadnji- een prstan s krasnim briljantom. Gosposlična je razpisala 10.000 uslužbenecv in da je ugotovil zve- zo med stavkujočimi ter neko taj- no organizacijo, ki deluje proti državi. Državni podtajnik Chau- vet je izjavil novinarjem, da po- mani zadnja stavka poštanih usluž- benecv afront proti državi, ki se mora kaznovati. Stavkujoči so onemogočili vladi vsako zvezo s pokrajninami. To je revolucionar- nen akt, ki ga ne more spregledati nobena vlada, ki se zaveda svoje odgovornosti pred narodom. Zato je odredila vlada administrativne sankcije proti krivcem. Sankcije se bodo izvedle takoj, ko bo kon- čana preiskava, ki je že v teku.

Zborovalna svoboda v Bolgariji.

Iz Sofije poročajo, da je vlada ukumla odredbo o omejitvi zho- rovalne svobode in se morejo se- daj zopet vršiti javni politični shodi.

Ako čevlji govore.

Avstrijski cesar Ferdinand ni mogel prenašati škripanja čev- ljev. Nekega dne je stal v pred- sobi visok general in čakal na av- dienco. Hodil je po sobi moško gor in dol in premišljal, kako bo govoril s cesarjem. Njegovi čevlji so pri tem krepko škripali. Tu pa se kar naenkrat odpro vrata in sredi njih se pokaže cesar Ferdi- nand s silno jeznim obrazom. Na- hrulil je generala takole: "Kjer čevlji govore, tam nimam jaz nič povedati in mislite si, kakor da sva se že razgovorila". Zaloputnil je vrata in general s škripajoči- mi čevlji je opravil svojo "audi- jenco".

Prstan ministrove hčerke.

Zadnjič je prešel v Lyonu hčer- ki egipčanskega ministra drago- cen prstan s krasnim briljantom. Gosposlična je razpisala 10.000 frankov nagrade onemu, ki ji vr- ne dragocen nakit. O izgubi pr- stana, o katerem so takoj sumili, da je moral biti ukraden, je obve- stila lyonska policija vsa vrča- varstvena oblastva v Evropi. Pred par dnevi je prišel na du- najsko policijo draguljar Hueb- ner, ko je zaznal za stvar, in po- vedal, da je bil pred par dnevi kakih 40 let star mož in mu nudil v nakup dragocen prstan. Dragul- tjer takrat še ni vedel za tatvino. Ker trenutno ni imel pri sebi do- volj gotovine, je rekel možu, naj se vrne drugi dan, da izroči pr- stan in dobi kupnino. Dospel pa se ta mož ni več prikazal. Hueb- ner je po opisu izgubljenega pr- stana uverjen, da je imel v rokah ukradeni nakit ministrove hčer- ke. Dunajska policija išče tatu, vendar doslej brez uspeha.

SLOVENSKI AMERIKANSKI KOLEDAR za leto 1926.

bo v kratkem gotov.

Letos mu je cena 50¢

Naročilu priložite znamke, mo- neyorder, ali pa gotov denar v priporočnem pismu. Pratiško Vam pošljemo takoj in koledar pa ka- kor hitro bo gotov.

Prejeli smo tudi večjo zalogo knjig, ki bodo v listu Glas Na- roda priobčene.

GLAS NARODA, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA

"GLAS NARODA", NAJVEČ- JI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Popolnoma varno naložite denar v

LJUBLJANSKO POSOJILNICO V Ljubljani, Mestni trg šte. 6, Jugoslavija

Hranilne vloge na knjižice in na tekoči račun obrestuje najbolje.

AMERIKANCI! Nalagajte svoje prihranke v Ljubljansko posojilnico!

Pozor rojaki!

V zalogi imamo

SVETO PISMO

(stare in nove zaveze)

Knjiga je krasno trdo vezana ter stane \$3.00.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

